

Millî musiki ve temsil akademisi hakkına 1/1045 numaralı kanun lâiyhası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1485

24-V-1934

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Millî Musiki ve Temsil Akademisi hakkında Maarif vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24-V-934 te Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe ve cetvillerle birlikte arzedilmiştir efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Memleketimizde musiki ve temsilin muasır tekniğe ve millî ihtiyaçlarımıza uygun bir şekilde ve daha esaslı bir surette inkişafını temin için bu sahada sarfedilmekte olan emekleri bir teşkilât içinde birleştirmek, sahne tekniğine göre hazırlanmış kültürlü unsurlar yetiştirmek, memlekette millî bir opera vücade getirmek için lâzımgelen esasları hazırlamak maksadile Ankarada bir (Musiki ve temsil akademisi) kurulması düşünülmüştür. Bu teşkilât tamamen yeni bir tesis olmayacak, halen mevcut Riyaseticümhur Filârmonik orkestrası ile Musiki muallim mektebi bu müessesenin iki şubelerini teşkil edecek, üçüncü bir şube olarak ta tedricen sahne, opera, balet için unsur hazırlayacak temsil kısmı açılacaktır. Bu suretle kurulacak olan (Musiki ve temsil akademisi) nin gayesi:

- Memlekette modern ve ilmî esaslar dahilinde millî musikiyi işlemek, yükseltmek ve yaymak,
- Sahne temsiline her şubesinde ehliyetli unsur hazırlamak,
- Musiki muallimi yetiştirerek memlekette muasır musiki zevk ve terbiyesinin umumileşmesine çalışmak olacaktır. Bu maksatla merbut kanun lâiyhası ihzar ve teklif edilmiştir.

Lâiyha beş kısma ayrılmış yirmi iki maddeden müteşekkildir. Birinci kısım teşkil eden ilk altı madde Akademi teşkilâtının esas hatlarına, gayesine, idare tarzına, Akademi müdür ve mensuplarının tayini şekline ve Akademide tesisi faideli görülen ve aynı zamanda Maarif vekâletinin musiki ve temsil işleri gibi güzel sanatlar sahasında müşavir heyeti vazifesini görecek olan Akademi meclisine ait hükümleri ihtiva etmektedir.

Yedinci maddeden on birinci maddeye kadar olan kısım, mevcut Musiki muallim mektebinin bugünkü vaziyetini kanun hükümleri içerisinde tesbit etmektedir.

On ikinci maddeden on yedinci maddeye kadar olan kısım da 2021 numaralı ve 25-VI-1932 tarihli kanunla Maarif vekâletine devredilerek terfi ve tecziyeleri hakkında 1702 numaralı kanun hükümlerinin tatbiki kabul edilen Riyaseti Cümhur Filârmonik orkestrasının teknik kadrosunu tesbit etmekte ve orkestraya mensup muallimlerin intihap ve tayininde aranacak vasıfları, terfi şartlarını ve kıdem müddetlerini ve tâbi bulunacakları hükümleri tayin eylemektedir.

Ön sekizinci maddeden ibaret bulunan dördüncü kısım, temsil şubesi hakkındadır. Temsil şubesinin ihtisas bölümlerini tayin etmekte ve bu şubenin ne suretle tedricen teşkilâtlandırılacağını göstermektedir. Dört maddeden müteşekkil beşinci kısım ile de kanun lâyihasının müteferrik hükümleri tesbit olunmuştur.

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif encümeni
Karar No. 10
Esas No. 1/1045

27 - V - 1934

Yüksek Reisliğe

Başvekâletin encümenimize havale buyurulan 24 - V - 1934 tarih ve 1485 numaralı tezkeresi esbabı mucibesile merbut Musiki ve temsil akademisi teşkili hakkındaki kanun lâyihası Maarif vekili Hikmet ve Neşriyat şubesi müdürü Faik Reşit Beyefendilerin huzurlarile mütalea ve müzakere olundu.

Bu lâyiha iki kısımdan mürekkeptir. Birisi musiki kısmı olup halen mevcut olan vaziyetin teşkilâtlandırılmasından, diğer kısmı da memle-

kette bir temsil mektebi açılması teşebbüsünden ibarettir.

Aynen kabul edilerek Yüksek Meclisin tasvibine sunulmuştur.

Mf. E. Reisi N.	M. M.	Kâtip
A. Karahisar	A. Karahisar	Sinop
<i>Haydar</i>	<i>Haydar</i>	<i>İ. Alâettin</i>
Aza	Aza	Aza
Muş	Ş. Karahisar	Trabzon
<i>K. O. Hakkı</i>	<i>Sadri Maksudi</i>	<i>Halil Nihat</i>

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 165
Esas No. 1/1045

14 - VI - 1934

Yüksek Reisliğe

Millî musiki ve temsil akademisi hakkında Maarif vekilliğince hazırlanan kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatasının gönderildiğine dair Başvekâletin 24 Mayıs 1934 tarih ve 6/1485 numaralı tezkeresile Maarif encümeninin olbapta tanzim eylediği mazbata encümenimize havale buyurulmuş olmakla Maarif Vekili Beyefendi hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Memleketimizde musikî ve temsilin muasır tekniğe ve millî ihtiyaçlarımıza uygun bir şekilde ve esaslı bir surette inkişafını temin için ilmî esaslar dahilinde millî musikiyi işlemek, yükseltmek, yaymak ve musiki muallimi yetiştirmek ve sahne temsiline her şubesinde ehliyetli unsur ha-

zırlamak ve bu sahalarda sarfedilmekte olan emekleri bir teşkilât içinde birleştirmek maksadile Maarif vekâleti tarafından tanzim edilen işbu teşkilât kanun lâyihası heyeti umumiyesi itibarile encümenimizce dahi kabul edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22 inci maddeler aynen kabul edilmiştir.

Tayin kimin salâhiyeti dahilinde ise azil de ona ait olduğundan ve kısmen de talimat mevzuu olacağından beşinci maddenin son iki fıkrası tayıy edilmiştir.

19 uncu maddede şekle ait bazı tadilât ya-

pılmıştır.

Teşkilâta müteallik esasların katıyetle tesbi-ti için lâzımgelen zamanı tayin etmek mümkün görülemediğinden temsil şubesine ait kadro hazırlanacağı vakit ayrı bir kanun lâyihası ile teklif edilmek üzere buna dair olan muvakkat madde tayıy edilmiştir.

Müstacelen müzakere buyurulmak üzere

Umumî heyetin tasvibine arz olunur.

Reis	R. V.		
Burdur	Isparta	Balıkesir	Bursa
M. Şeref	Mükerrem.	Enver	Dr. Galip
Elâziz	Giresun	İzmir	Kayseri
H. Tahsin	Kâzım	Kâzım	A. Hilmi
Kırklareli		Manisa	Sıvas
M. Nahit		M. Turgut	M. Remzi

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Millî musiki ve temsil akademisinin teşkilât kanunu lâyihası

BİRİNCİ MADDE — Maarif vekâletine bağlı olmak üzere Ankarada bir « Millî musiki ve temsil akademisi» kurulmuştur. Akademinin gayeleri:

- Memlekette modern ve ilmî esaslar dahilinde millî musikiyi işlemek, yükseltmek ve yaymak;
- Sahne temsilinin her şubesinde ehliyetli unsurlar yetiştirmek;
- Musiki muallimi yetiştirmektir.

İKİNCİ MADDE — Millî musiki ve temsil akademisi aşağıda sayılan üç müesseseden ibarettir:

- Musiki muallim mektebi,
- Riyaseti Cümhur flârmonik orkestrası,
- Temsil şubesi.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Akademinin bir müdürü, bir müdür muavini ve her şubenin birer şefi idarî ve teknik işlere bakmak üzere lüzumu kadar şef muavini ve mütehassıslar bulunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Akademi müdürü, musiki veya temsil sahasında mesleki iktidarile temayüz etmiş ihtisas sahipleri arasından Maarif vekâletince inha ve millî irade ile tayin olunur. Müdür muavini, şefler ve muavinler akademi müdürünün inhası üzerine Maarif vekâleti tarafından tayin olunur.

BESİNCİ MADDE — Müdür, akademinin idare, terbiye, tedris, teknik ve maliye işlerinden mesul ve Akademiye ait bütün faaliyetleri takip ve murakabe etmekle mükelleftir.

Tayini kendisine ait olan müstahdemleri ka-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Müdür, akademinin idare, terbiye, tedris, teknik ve maliye işlerinden mesul ve akademiye ait bütün faaliyetleri takip ve murakabe ile mükelleftir.

nun ve talimatnameleri dairesinde tayin eder, cezalandırır ve icabında kendilerine yol verir. Tayini vekâlete ait bulunan memur ve muallimler hakkında da mevzu kanunlar ve talimatnameler hükümlerine göre muamele yapar.

ALTINCI MADDE — Akademide müdürün reisliği altında bir «Akademi meclisi» vardır. Akademi meclisine müdür muavini ile her üç şubenin şefleri ve her şube muallimlerinin her sene, kendi aralarından seçecekleri birer muallim dahil olur. Bundan başka Akademiye alınmış mütehassıslar arasından vekâletçe iştirakine lüzum görülenler Akademi meclisine girerler. Akademi meclisinin vazifesi, Akademiye ait olmak üzere müdür tarafından havale olunan idarî, fennî ve meslekî hususları müzakere etmek ve bunlar hakkında karar vermektir.

Akademi meclisi bundan başka Maarif vekâletinden havale olunan işler ve eserler hakkında da mütalea beyan etmekle mükelleftir.

Musiki muallim mektebi

YEDİNCİ MADDE — Musiki muallim mektebi, ilk mektep tahsili üzerine kurulmuş altı senelik leyli ve meccanî bir müessesedir. Burada umumî orta tahsille birlikte nazarî ve amelî musiki tahsili gösterilir ve müdavimlerin herbirinin bir sazı çalacak ehliyetle yetiştirilmesi temin olunur. Mektebe neharî talebe de kabul olunabilir.

SEKİZİNCİ MADDE — Musiki muallim mektebine, kız ve erkek ilk mektep mezunları müsabaka ve musikiden bir yoklama imtihanı ile ve orta derecedeki mektepler talebesinden musiki bilenler imtihanla kabul olunurlar. Musikiye kabiliyetsizliği ileride anlaşılabilirler umumî tahsil vaziyetleri iyi ise diğer orta mektep veya liselerin veya muallim mekteplerinin muadil sınıflarına leyli meccanî olarak naklolunurlar. Umumî tahsil vaziyetleri iyiden aşağı olan talebeye hangi sınıfa kadar ders gördüklerini gösteren bir vesika verilerek mektep ile alâkası kesilir.

DOKUZUNCU MADDE — Musiki muallim mektebi muallimlerinden maaşlı olarak vazife görmesi iktiza edenler orta tedrisat muallimleri arasından tefrik ve tayin olunurlar. Terfi ve tecziyeleri 1702 numaralı kanun ve zeyilleri

MADDE 6 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9 — Musiki muallim mektebinin maaşlı muallim ve memurları 20-V-1933 tarih ve 2201 numaralı kanuna bağlı kadrodan tefrik ve tayin olunurlar. Haklarında 1702 numaralı kanun ile zeyli ve tadilleri hükümleri

hükümlerine tâbidir. Vazifeleri 20 - V - 1933 tarih ve 2201 numaralı kanun ile kabul edilen kadroya dahildir.

ONUNCU MADDE — Musiki muallim mektebi mezunları temayül, istidat ve ihtisaslarına göre ya Akademideki Riyaseti Cümhur Orkestrasına veya temsil şubesine veyahut orta tedrisat musiki muallimliğine alınırlar.

ON BİRİNCİ MADDE — Musiki muallim mektebi mezunları, gerek Musiki muallim mektebinde gerek daha evvel leyli ve meccanî mekteplerde buldukları zamanın bir buçuk misli bir müddet Devletin kendilerini tayin edeceği resmî vazifeleri ifa ile mükelleftirler. Mezun olduktan sonra kendilerine verilen işi kabul etmeyenler ve kendileri için mecburî olan hizmet müddetini bitirmeden evvel istifa suretile ayrılanlar veya ceza suretile meslekten çıkarılanlar kendileri için Devletçe ihtiyar olunan tahsil masrafını faizile beraber ve % 50 fazlasile nakten tazminle mükelleftirler. Ancak bir müddet hizmet ettikten sonra bu maddede tasrih edilen şekilde ayrılanlardan hizmette geçirdikleri müddete düşen tazminat hisseleri alınmaz.

Riyaseti Cümhur Flârmonik orkestrası

ON İKİNCİ MADDE — 2021 numaralı ve 25 - VI - 1932 tarihli kanunla Maarif vekâletine devredilmiş olan (Riyaseti Cümhur Flârmonik orkestra heyeti) aynı namla millî musiki ve temsil akademisinin orkestra şubesini teşkil edecektir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Riyaseti Cümhur flârmonik orkestra heyetinin 2021 numaralı ve 25 - VI - 1932 tarihli kanunla kabul edilmiş olan kadrosu işbu kanuna merbut A cetvelindeki şekilde değiştirilmiştir.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Riyaseti Cümhur flârmonik orkestrasına gireceklerin umumi ve mesleki tahsil vaziyetlerinin aşağıda gösterilen şekillerden birine uygun bulunması lâzımdır:

- a) Musiki muallim mektebi mezunu olmak;
- b) Musiki muallim mektebi mezunları derecesinde hususî surette musiki tahsili görmüş olduğunu imtihanla ispat etmek şartile lise veya yüksek mektep mezunu bulunmak;

tatbik olunur.

MADDE 10 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14 — Aynen kabul edilmiştir.

c) En az orta mektep mezunu bulunmak ve musiki muallim mektebine muadil veya daha yüksek derecede musiki tahsili verdiği Maarif vekâletince tasdik edilen musiki mektep veya konservatuvarlarından mezun olmak.

ON BEŞİNCİ MADDE — Riyaseti Cümhur flârmonik orkestrasına dahil olanların maaş dereceleri ile bir dereceden daha yüksek bir dereceye geçmek için lâzım olan kıdem müddetleri aşağıda gösterilmiştir :

Kıdem müddeti	Derece	
3	15	Muallim
3	14	»
3	13	»
3	12	»
3	11	»
3	10	»
3	9	»
4	8	»
25 sene sonunda	7	»

Musiki muallim mektebi ile lise mezunları ve Musiki muallim mektebi derecesinde bulunduğu Maarif vekâletince kabul edilen Musiki mektepleri mezunları ilk vazifeye on beşinci derece üzerinden maaş almak üzere tayin olunurlar. Yalnız bunlardan imtihanla kabul edilmiş olan lise mezunları ilk üç sene içinde stajyer olarak bulunurlar ve staj devresinde ehliyet ve liyakatleri görülemeyenlerin daha yukarı dereceye terfi ettirilmeyerek orkestra ile olan alâkaları kesilir.

Yüksek derecede umumî veya musiki tahsili görmüş bulunanların ilk maaşları 12. nci dereceden başlar.

ON ALTINCI MADDE — Flârmonik orkestra kadrosuna dahil muallimlerin kıdemlerini filen ikmal ettikten sonra yukarı dereceye terfi edebilmeleri için mafevk derecede bir münhal bulunması ve kıdem devresi içinde birbirini müteakıp üç sene müsait sicil almış bulunmaları lâzımdır. Terfi muameleleri her sene ağustos ayına kadar ikmal edilir ve terfiler eylül başından muteber olmak üzere yapılır.

ON YEDİNCİ MADDE — Flârmonik orkestraya dahil muallimlerin resmî veya hususî başka bir iş alabilmeleri orta tedrisat muallimleri hakkındaki hükümlere tâbidir.

MADDE 15 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17 — Aynen kabul edilmiştir.

Temsil şubesi

ON SEKİZİNCİ MADDE — Temsil şubesi, tiyatro, opera, balet ve koro kısımlarına ayrılır. Bu şubede de tahsil leyli ve meccanidir. Alınacak talebenin kabul şartları, her kısmın tahsil müddeti, takip edeceği program, mesai ve faaliyetinin inkişafına ait esaslar Maarif ve kâletince tesbit olunur.

Müteferrik maddeler

ON DOKUZUNCU MADDE — 1702 ve buna müzeyyel 1880 numaralı kanunların bu kanuna mugayir olmayan hükümleri Riyaseti Cümhur orkestrası muallimleri hakkında da aynen tatbik olunur.

YIRMİNCİ MADDE — Riyaseti Cümhur flârmonik orkestrası mensuplarının giyecekleri, 2021 numaralı ve 25 - VI - 1932 tarihli kanunun üçüncü ve dördüncü maddeleri hükümlerine göre temin olunur.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.

MUVAKKAT MADDE — Temsil şubesinin idare ve tedris heyetlerine ait kadrolar 1935 malî yılı başına kadar bu kanuna tezyil edilmek üzere Büyük Millet Meclisinin tasdikına arzedecektir.

24 - V - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
İsmet	Ş. Saracoğlu	Zekâi	Ş. Kaya
Ha. V. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
Ş. Kaya	Fuat	Hikmet	Ali
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
M. Celâl	Dr. Refik	Ali Rana	Muhlis

MADDE 18 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19 — 1702 numaralı kanunla zeyli ve tadillerinin bu kanuna mugayir olmayan hükümleri Riyaseti Cümhur flârmonik orkestrası mensupları hakkında da aynen tatbik olunur.

MADDE 20 — 20 - V - 1932 tarih ve 2021 numaralı kanunun üçüncü ve dördüncü maddeleri hükümleri bakidir.

MADDE 21 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 22 — Aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanuna bağlı (A) işaretli cetvelde yazılı memuriyetlerden (B) işaretli cetvelde derece ve adetleri gösterilenler 1934 malî senesi muvazenei umumiye kanununun 12 nci maddesine bağlı (L) cetveline alınmıştır.

Hükûmetin teklifine bağlı

A - CETVELİ

Riyaseti Cümhur flârmonik orkestra heyeti kadrosu

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
5	Şef [1]	1	80
7	Muallim	2	55
8	»	3	45
9	»	5	40
10	»	15	35
11	»	20	30
12	»	10	25
13	»	10	22
14	»	10	20
15	»	10	17,5
14	Kâtip	1	20
16	Alât ve kütüphane memuru	1	16
		<hr/>	
		88	

Hükûmetin teklifine bağlı

B - CETVELİ

Riyaseti Cümhur flârmonik orkestra heyeti

7	Muallim	1	55
8	»	2	45
10	»	2	35
11	»	7	30
13	»	2	22
14	»	9	20
15	»	4	17,5
		<hr/>	
		27	

[1] Muvakkat tazminatı hariç olmak üzere emsali hâsılı ücret olarak ta verilir.

